

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σχολικών Δραστηριοτήτων
Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων
Θεματολογία: **Αειφόρο Σχολείο**

«ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ:
Όλοι νοιαζόμαστε,
όλοι συμμετέχουμε»

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Σκοπός του προγράμματος

Να αποκτήσουν τα παιδιά γνώσεις, δεξιότητες και αξίες, στάση ζωής, ώστε να προετοιμαστούν για την κοινωνία, τη ζωή και τη δημοκρατία, για να γίνουν οι αυριανοί ενεργοί πολίτες που θα φροντίζουν τον εαυτό τους και τους άλλους, θα αγαπούν τον πολιτισμό, την καλλιτεχνική έκφραση και τις τέχνες, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούν και θα ενεργούν με περιβαλλοντική ηθική και οικολογική σκέψη

Παιδαγωγικοί στόχοι

- ❖ Να αποκτήσουν τα παιδιά γνώσεις και δεξιότητες, καλλιεργώντας τόσο το ομαδικό πνεύμα όσο και την ανάληψη προσωπικής ευθύνης, ώστε να προετοιμαστούν για τη ζωή, την κοινωνία και τη δημοκρατία
- ❖ Να διερευνήσουν τμήματα από το πολιτισμικό κεφάλαιο της περιοχής μας και να καλλιεργήσουν το σεβασμό απέναντι στην καλλιτεχνική έκφραση και στις τέχνες
- ❖ Να αποκτήσουν στάση ζωής, ώστε να εξελιχθούν σε ενηλίκους περιβαλλοντικά ευαίσθητους, συμμετέχοντας στη συντήρηση του ήδη υπάρχοντος σχολικού κήπου και στη δημιουργία λαχανόκηπου και ανθόκηπου
- ❖ Να κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας της Φύσης με την επαναχρησιμοποίηση των υλικών, τη βιολογική καλλιέργεια και την εξοικονόμηση ενέργειας με τη σωστή χρησιμοποίηση των ΑΠΕ
- ❖ Να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και αξίες που θα τα βοηθήσουν να φροντίζουν τον εαυτό τους και τους άλλους

1^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Δημοκρατία:
Συμμετοχή και ένταξη στο σχολείο
Αειφόρο σχολείο:
Μια σχολική κοινότητα μη βίας

**Ο κανονισμός
λειτουργίας της τάξης
μας!**

Οι αποφάσεις μας όταν οι ετήσι. Το διάγραμμα αυτό να είναι «ο κανονισμός λειτουργίας της τάξης μας», αφού είναι «ο ήλιος που οι ακτίνες του μας μεταφέρουν το καλό», όπως σιγά-σιγά διαμορφώθηκε ο τίτλος του!!
Λειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

**Τους κανόνες μας
τηρούμε, με
χαμόγελο ολοι ζούμε**

**Το Συμβούλιο της
τάξης μας!**

Ψηφοφορία για λήψη Συμπεραστικών αποφάσεων με ανάθεση του κεραιο ο κρέερος μετράει και ο γραμματέας σημειώνει το αποτέλεσμα στο βιβλίο του...
Λειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Εδώ Πολυτεχνείο!

**20 Νοεμβρίου –
Παγκόσμια Ημέρα
Δικαιωμάτων του
Παιδιού**

Χριστουγεννιάτικη
ανακατασούρα!

Χριστουγεννιάτικες
δράσεις του
Συλλόγου Γονέων και
Κηδεμόνων του
Νηπιαγωγείου μας!

Αποκριά χορός,
τραγούδια, κέφι και
χαρά!

Αποχαιρετιστήρια
γιορτή σχολικού
έτους 2017 – 2018

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

2^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Περιβάλλον και διαδικασίες μάθησης

Για τη βελτίωση του πλαισίου μάθησης στο Νηπιαγωγείο μας

➔ Κύριο μέλημά μας, το οποίο είναι εκείνο που χαρακτηρίζει την «κουλτούρα» του Νηπιαγωγείου μας, είναι η ανάπτυξη αξιών και προσπαθούμε να είναι ο τομέας με τη μεγαλύτερη βαρύτητα σε κάθε πτυχή της εκπαιδευτικής διαδικασίας

➔ Για το λόγο αυτό προσπαθούμε να εφαρμόζουμε τη συνεργατική μάθηση της Παιδαγωγικής Freinet, ως μέθοδο διδασκαλίας και την τεχνική «Τα Έξι Καπέλα της Σκέψης» του Edward de Bono, για τη λήψη αποφάσεων στην υλοποίηση στόχων

➔ Εντάσσουμε στον ετήσιο προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου και στο πρόγραμμα δράσης του σχολείου μας τους 8 Πυλώνες της Αειφορίας

➔ Προσπαθούμε να υπάρχει ευέλικτος και ανοιχτός σχεδιασμός του εκπαιδευτικού έργου και θετικό «ψυχολογικό κλίμα» στο σχολείο

➔ Επιδιώκουμε η συνεργασία των εκπαιδευτικών να είναι σε καλά επίπεδα, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν εμπόδια, κάποιες φορές, από τη διαφορά μεθόδου διδασκαλίας ή νοοτροπίας...

➔ Εμπλέκουμε στο μάθημά μας Φορείς ή φυσικά πρόσωπα της τοπικής κοινότητας και τους γονείς των μαθητών μας αναζητώντας ευκαιρίες που συνδέονται με την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη

➔ Το σχολείο μας παρουσιάζει δράσεις στην κοινότητα με τη διοργάνωση εκδηλώσεων ή τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις Φορέων, με δημοσιεύσεις στον τοπικό Τύπο αλλά και στο ιστολόγιό του

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Τα «Μικρά Βιβλία»
της Παιδαγωγικής
Freinet στο
νηπιαγωγείο μας!

**Τα Μικρά Βιβλία της Παιδαγωγικής Freinet
στο νηπιαγωγείο μας!**

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Τα Έξι Καπέλα της
Σκέψης του Edward
de Bono
Κυκλοφορώ στο
δρόμο και...
προσέχω!

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

3^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Η προαγωγή του πολιτισμού
και των τεχνών στο σχολείο

1^ο Δεκεμβρίου 1913 - Η Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα μέσα από πλούσιες φωτογραφίες, υλικό εφημερίδων και ειδικών εκδόσεων με το κάρναμα της εποχής εκείνης
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

104 χρόνια από την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα

Η Κινητή Βιβλιοθήκη του Δήμου Χανίων στο νηπιαγωγείο μας

Τα ράφια της μας περιμένουν γεμάτα βιβλία κι εμείς δραπετίζουμε όσα μας άρεσαν αλλά και κάποια που σχετίζονται με δράσεις που υλοποιούνται στο νηπιαγωγείο μας ενώ με αγωνία θα περιμένουμε τη νέα της επίσκεψη!
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Συμμετοχή στην «Άνοιξη Καλλιτεχνικής Δημιουργίας 2018»

«Άνοιξη Καλλιτεχνικής Δημιουργίας 2018»
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Γιορτάζοντας τις Φυσικές Επιστήμες στα Χανιά, 2018

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

8ο Φεστιβάλ
Ψηφιακής
Δημιουργίας

Επίσκεψη στην
Παιδική – Εφηβική
Βιβλιοθήκη του
Δημοτικού Κήπου
Χανίων!

Η κα Ρούλα Τσιτσουπίου, παιδαγωγός βιβλίου,
η οποία μας αφηγήθηκε το παραμύθι «Το κρυφό τος τσράς»,
της Μαριένας Καρβαδά!
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Η Μάχη της Κρήτης –
77 χρόνια μετά...

Η εξμύνηση των γεγονότων της ηρωικής Μάχης της Κρήτης, Μάιος 1941,
έγινε μέσα από το φωτογραφικό υλικό του αρχείου μας και οικογενειακά κειμήλια
της εποχής εκείνης που μας παραχώρησε η κα Καλλιρόη Τζουμάνη
(πλημμένα σουβόλια από τους γερμανικούς φούρνους και μελιούζακια που είχε
πλέξει η μητέρα της, Κατίνα Γεωργαννά, ξεπλέκοντας τέτοια σουβόλια...)
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Το τραγούδι της Γης
Θεατρική
παράσταση

4^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Ο σχολικός κήπος

Εργασίες ετοιμασίας του λαχανόκηπού μας

Από το σπόρο στο φυτό

Η καλλιέργεια των φυτών του λαχανόκηπού μας

Η ρεβιθιά και η φασολιά μας έδωσαν καρπούς

Όταν σπείρα από τα φυτό μας είναι γεμάτα λαχανάκια είναι η μαθησιακή τους από κηπουρική/αποκτητική μας! Στενάβει η μάση γύρω Σχολική Οικονομία αλλά φέρει και αναμνηστική να βάλει! Κι ένα για λόγους: Σε διαφορετικό να ονόμασε, αφού η Σχολή και έφαγε άνοι πολύ (ανάμεσα)!

Η καταγραφή της διαδικασίας ανάπτυξης των φυτών μας, η συγχροική και η κατανάλωσή τους στο «Μικρό Βιβλίο του Λαχανόκηπου» Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Οι μικροί μας καλλιεργητές σε δράση!

Έφθασε η
άνοιξη με τις
μοσχοβολιές
της!

Έρθε το
καλοκαιράκι!

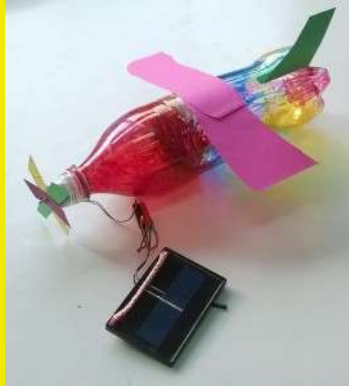

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

5^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Εξοικονόμηση ενέργειας
και πολιτική των μετακινήσεων

Aeroplano me
fotovoltaico
sistema

Elicoptero me
fotovoltaico
sistema.

Karavaki puo
muovesi me
energia
da fotovoltaico
sistema

Pirouetta me
elica
che muove
si me
energia da
fotovoltaico
sistema

Η Κλιματική
Αλλαγή κι
εμείς

Η Κλιματική Αλλαγή
κι εμείς και η Φύση
που θέλουμε να
ζούμε

6^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Η ορθολογική διαχείριση του νερού
των υλικών και των απορριμμάτων

**Ο κομποστοποιητής
μας σε πλήρη
λειτουργία!**

4^η Ημέρα Επαναχρησιμοποίησης, 23 Νοεμβρίου 2017.
«Βιβλία - παιχνίδια που αλλάζουν χέρια»
Επαναχρησιμοποίηση βιβλίων/παιχνιδιών
Λειψόφορο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

**Πώς φτιάξαμε το
βιολογικό μας
λίπασμα!**

**4η Ημέρα
Επαναχρησιμοποίησης**

Η καταγραφή της διαδικασίας της παραγωγής του βιολογικού/οικολογικού
χύματος/λίπασμάτος μας στο «Μικρό βιβλίο του Κομποστοποιητή»
Λειψόφορο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Επαναχρησιμοποίηση + Ανακύκλωση υλικών
Οικονομία στη Φύση!
Λειψόφορο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

το νερό

**Επαναχρησιμοποίη
ση και ανακύκλωση
υλικών όλοι μαζί για
να σώσουμε τη Γη!**

Ανακυκλώνω -
επαναχρησιμοποιώ
και τη Γη μας βοηθώ!
Λειψόφορο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Για να έχουμε καθαρό νερό πικτού...	
Να μην αφήνουμε τα βρώμικα πιάτα!	
Να πλύνουμε με ποτιστήρι οι όροι με λάσπη!	
Να κόβουμε ντομας κι όρι με μπλέκα!	
Όταν πλένουμε ή βουτηχίζουμε τα δόντια σε κλειστά κρύα νερά της βρύσης!	
Όταν πλύνουμε βάζους να φροντίζουμε αργότερα τον υδραυλικό!	
Να μην πετάμε σκουπίδια στη θάλασσα και στην παραλία!	
Να θυμόμαστε ότι η θάλασσα δεν είναι τουαλέτα!	
Να μην ελαττώσουμε το νερό χωρίς σκόνη!	

7^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

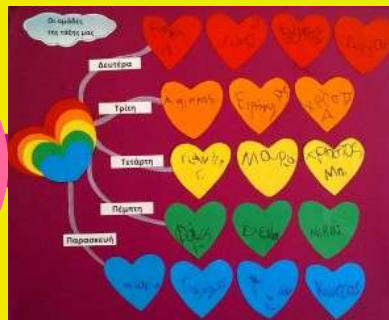

Η προαγωγή της υγείας στο σχολείο
Ψυχική υγεία

Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία 2017
Λειψόφο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Με παιχνίδια
γνωριμίας, αποδοχής
και συνεργασίας
δημιουργήσαμε τις
ομάδες της τάξης
μας!

Παγκόσμια Ημέρα
Ατόμων με Αναπηρία
2017

Εκστρατεία συλλογής
πλαστικών καπακιών!

Εκστρατεία συλλογής πλαστικών καπακιών
Λειψόφο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Πανελλήνια Ημέρα
για τη Σχολική Βία
και τον Εκφοβισμό
2018

Κάποιες «αγωνίες» των παιδιών ήρθε να καθησυχάσει
«Η μερική γαλλόση παταλούδα», της Αγγέλας Μάλμου,
έκδοση του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών Ν. Χανίων «Άγιος Ιωάννης»...
Λειψόφο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

7 Νοεμβρίου –
Σχολική Ημέρα
Αφιερωμένη στον
Εθελοντισμό για την
Αιμοδοσία και το
Μυελό των Οστών

7^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Η προαγωγή της υγείας στο σχολείο
Σωματική υγεία

Ελαιόλαδο, το χρυσάφι
της κρητικής γης!

Σαρακοστιανές και
πασχαλινές τροφές.
Παρασκευή χορτόπιτας
από τα λαχανικά του
κήπου μας

Η Σαρακοστή άρχισε – Ποια
τρόφιμα είναι νησίσιμα και
ποια όχι
Παρασκευή σαλάτας από τα
λαχανικά του κήπου μας

Κυκλοφορώ στο δρόμο και... προσέχω!

«Κυκλοφορώ στο δρόμο και... προσέχω!»
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Για σώμα γερό, μας χρειάζονται...

Μαθήματα ασφάλειας στην παραλία και στη θάλασσα με τον κ. Γιάννη Χαριτάκη, επαγγελματία ναυαγοσώστη!

Παιδική χαρά Κατσιφარიανών, η αγαπημένη των παιδιών!

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Παιδική χαρά Κατσιφარიανών, η αγαπημένη των παιδιών!
Περίπατος

Έπειτα από ερωτήσεις που έθεσαν τα παιδιά ο κ. Χαριτάκης μας έδειξε πώς γίνεται η διάσωση στη θάλασσα! Πώς φτάνουν ως τον άνθρωπο που κινδυνεύει...
Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

8^{ος} Πυλώνας της Αειφορίας στο σχολείο

Από την τοπική στην πλανητική κλίμακα

Ασκήσεις ομαδικής επικοινωνίας στην τάξη και στην τραπεζαρία και έλεος προς το σημείο συγκέντρωσης στην αυλή μας
 Δειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Συμμετοχή νηπιαγωγών σε ενημερωτική συνάντηση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+/KA2 με τίτλο «Quality – 3C Child?»

13 Οκτωβρίου – Διεθνής Ημέρα Μείωσης των Επιπτώσεων των Φυσικών Καταστροφών

16 Οκτωβρίου – Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής

Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων 2017

16 Οκτωβρίου - Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής
 Δειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Πόλεμος και Ειρήνη.

Η Λιάνα Δενεζάκη
εικονογράφος –
συγγραφέας στο
νηπιαγωγείο μας
Παγκόσμια Ημέρα
Παιδικού Βιβλίου

Γιορτάσαμε την
Παγκόσμια Ημέρα
της Γης παρέα με την
Ελισάβετ Βερούλη!

5 Ιουνίου – Παγκόσμια
Ημέρα Περιβάλλοντος

Ο μετεωρολόγος κ.
Μανόλης Λέκκας μας
μιλά για την
«κλιματική αλλαγή»!

Αειφόρο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

«Η Κλιματική Αλλαγή κι
εμείς» 2017 – 2018

Το κλίμα αλλάζει, εμάς
όλους μας νοιάζει!
Teachers4Europe

Απονομή Επαίνων /
Διακρίσεις Σχολικών
Μονάδων ΠΔΕ Χανίων

Λειψόφορο Νηπιαγωγείο Αγίων Σαράντα Χανίων 2017 - 2018

Αξιολόγηση του προγράμματος

- ❖ Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος, οι 8 Πυλώνες της Αειφορίας εντάχθηκαν στον ετήσιο προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου του Νηπιαγωγείου μας συμβάλλοντας έτσι στην κατάκτηση των στόχων των διαφορετικών μαθησιακών περιοχών του Προγράμματος Σπουδών στο Νηπιαγωγείο
- ❖ Η διασύνδεση των δράσεων με την ένταξη των 8 Πυλώνων της Αειφορίας στην εκπαιδευτική διαδικασία οδήγησε στην υλοποίηση ενός ετησίου προγράμματος μέσα από το οποίο έγινε προσπάθεια να αποκτηθούν γνώσεις, να αναπτυχθούν δεξιότητες και να υιοθετηθούν στάσεις από τα παιδιά για την προσωπική τους υγεία και ευημερία
- ❖ Η πρόκληση του μετασχηματισμού του σχολείου μας σε Αειφόρο είναι ένας αγώνας κάθε σχολική χρονιά καθώς γίνεται προσπάθεια να γίνει συλλογικός - συνεργατικός ο τρόπος υλοποίησης των δράσεων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί δυσκολίες, αφού η οργάνωση και λειτουργία του Νηπιαγωγείου είναι όλο και πιο πολύπλοκη, ενώ κάθε χρόνο υπάρχει αλλαγή στη σύνθεση του Διδακτικού μας Προσωπικού. Με το τέλος των ετήσιων δράσεών μας το «μάθημα» όλων μας είναι ότι μόνο με την ένωση και το διάλογο υπάρχει ευόδωση των στόχων
- ❖ Στην κατεύθυνση αυτή σημαντική ήταν και η υποστήριξη της Παιδαγωγικής Ομάδας του Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου που συνετέλεσε καθοριστικά στην προσπάθειά μας για το μετασχηματισμό του Νηπιαγωγείου μας σε αειφόρο οργανισμό

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν τα νήπια και προνήπια

Αθηνά, Ανδριάνα, Άννα, Αντώνης Α., Αντώνης Μ., Άρης,
Γιάννης Α., Γιάννης Γ., Γιάννης Κ., Γιώργος, Διονύσης, Ειρήνη
Λ., Ειρήνη Μ., Έλενα, Εμμανουέλα, Εύη, Ζωή, Κατερίνα,
Κυριάκος, Κωνσταντίνα, Κώστας, Μανούσος, Μαρία,
Νικόλαος Μ., Νικόλας Γ., Νικόλας Σ., Νίκος, Πελαγία,
Προκοπία, Ραφαέλα, Στέφανος, Φάνης, Χρήστος Μπ.,
Χρήστος Α., Χρήστος Φρ.

Υπεύθυνες νηπιαγωγοί - ΕΒΠ

Χριστίνη Τζομπανάκη - συντονίστρια

Ειρήνη Χιωτάκη

Ελένη Μελισσινού

Σταματία Ρίγκα